

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №74

21.09.2020

საქმიანობის დასახელება: კომპოზიტური პლაკირებული ფხვნილების საწარმოს (შუალედური პროდუქტის ქიმიური დამუშავებით ქიმიური ნივთიერების წარმოება) მოწყობასა და ექსპლუატაცია;

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „კომპოზიტური მასალები“;

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. გარდაბანი;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 13.08.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „კომპოზიტური მასალების“ მიერ წარმოდგენილია ქ. გარდაბანში კომპოზიტური პლაკირებული ფხვნილების საწარმოს (შუალედური პროდუქტის ქიმიური დამუშავებით ქიმიური ნივთიერების წარმოება) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში შპს „მტკვარი ენერჯის“ საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე. საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გამოსაყენებელი დანადგარების განთავსება დაგეგმილია ნაკვეთზე არსებულ შენობაში, საიდანაც უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 1,2 კმ-ით. შენობა უზრუნველყოფილია მისასვლელი გზებით, ელექტროენერგიით, წყალმომარაგებისა და საკანალიზაციო სისტემებით.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, შენობაში მოწყობილი იქნება ნედლეულის საწყობი, ნიკელის და ამონიუმის სულფატების ხსნარების მომზადებისთვის საჭირო ინფრასტრუქტურა (რეზერვუარები, ტუმბოები, შემრევი დანადგარები), პროდუქციის საშრობი ღუმელი, საცერი, დოლურა და ორთქლის გენერატორი. შენობაში ასევე დაგეგმილია ლაბორატორიის (ტექნოლოგიურ ციკლში გამოსაყენებელი ხსნარებისა და ფხვნილების ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასებისთვის) და საოფისე ოთახის მოწყობა.

საწარმოში კომპოზიტური ფხვნილების მიღება დაგეგმილია ჰიდრომეტალურგიული მეთოდით, რაც ითვალისწინებს მეტალების აღდგენას მარილების წყალხსნარებიდან. აღნიშნული პროცესი განხორციელდება ავტოკლავში, რომელიც განთავსდება შენობის წინა მხარეს მიშენებულ, ნახევრად ღია ტიპის კონსტრუქციაზე.

საპროექტო საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

- ნედლეულის მიღებას და საწარმოში განთავსებას;
- ხსნარების მომზადებას და ფილტრაციას;
- ავტოკლავში პლაკირებული ფხვნილის მიღებას;
- პლაკირებული ფხვნილების ფილტრაციას და რეცხვას;
- ფხვნილების გაშრობას, გასაშუალებას და მზა პროდუქციის დაფასობას.

საწარმოში ნედლეულის სახით გამოყენებული იქნება: ნიკელის სულფატი, ამონიუმის სულფატი, ამიაკის წყალი, ქრომის კარბიდი, ტიტანის კარბიდი, ვოლფრამის კარბიდი, ალუმინის ფხვნილი, გრაფიტი, ანტრახინონი, წყალბადი, აზოტი (აირადი). გოგირდმჟავა, აზოტმჟავა, ნატრიუმის ქლორიდი, „ტრილონ -ბ“, გამოხდილი წყალი და სასმელი წყალი. წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, 1 ტ პროდუქციის (პლაკირებული ფხვნილის) დამზადებისთვის გამოყენებული იქნება: 5 ტ ნიკელის სულფატი, 2,2 ტ ამონიუმის სულფატი, 3 ტ ამიაკის წყალი, 4 კგ ანტრახინონი, 600 მ³ წყალბადი, 50 მ³ აზოტი და 20 მ³ წყალი.

საწარმოში ნიკელის სულფატის შემოტანა დაგეგმილია საზღვარგარეთიდან, ხოლო ამონიუმის სულფატის (სასუქი) შემოტანა შესაძლებელია განხორციელდეს, როგორც საზღვარგარეთიდან, ასევე სს „რუსთავის აზოტიდან“. აღნიშნული ნედლეულის (ნიკელის და ამონიუმის სულფატები) საწარმოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტირება განხორციელდება სატვირთო მანქანების საშუალებით. ნედლეული შეფუთული იქნება სპეციალურ ტომრებში. საწარმოში შემოტანილი ნედლეულის დასაწყობებისთვის, არსებულ შენობაში გათვალისწინებულია კონტეინერული ტიპის საწყობის მოწყობა, სადაც მოხდება ნედლეულის შეფუთული სახით შენახვა. საწარმოში ამიაკის წყლის შემოტანა დაგეგმილია სს „რუსთავის აზოტის“ ქიმიური საწარმოდან, სპეციალური სატრანსპორტო საშუალების გამოყენებით. ამიაკის წყალი ჩაიტვირთება 2 მ³ მოცულობის ჰერმეტიულად დახურულ ავზში, რომელიც განთავსებული იქნება ავტოკლავის გვერდით. (არსებული შენობის წინა მხარეს მიშენებულ, ნახევრად ღია ტიპის კონსტრუქციაზე). საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში ამიაკის წყალთან ერთად, საჭირო იქნება წყალბადის გამოყენებაც, რომლის შემოტანა გათვალისწინებულია საწარმოს მიმდებარედ არსებულ, შპს „მტკვარი ენერჯის“ ელექტროლიზის საამქროს წყალბადის საცავიდან, საიდანაც წყალბადი, მილის საშუალებით მიეწოდება საწარმოს ტერიტორიაზე, მოსაწყობ წყალბადის კომპრესორს, რომლის მეშვეობითაც წყალბადის ჩატუმბვა მოხდება შესაბამის ბალონებში.

რაც შეეხება საწარმოში ფხვნილოვანი მასალების შემოტანას, ალუმინის ფხვნილის, ვოლფრამის კარბიდის, ტიტანის კარბიდის, ქრომის კარბიდის და გრაფიტის შემოტანა მოხდება ჰერმეტიული ქილებით, რომლებიც განთავსებული იქნება კონტეინერული ტიპის

საწყობში, ამონიუმის სულფატთან (სასუქი) და ნიკელის სულფატთან ერთად. პროდუქციის საწყობი აღჭურვილი იქნება გამწოვი სავენტრაციო სისტემით.

პროექტის მიხედვით, ტექნოლოგიური ციკლის საწყის ეტაპზე მოხდება ნიკელის სულფატისა და ამონიუმის სულფატის ხსნარების დამზადება 2 მ³ მოცულობის ჰერმეტიულად დახურულ ავზებში. აღნიშნული ავზები აღჭურვილი იქნება ორთქლის მარეგულირებელი მოწყობილობებით, ავტომატური შემრევი სისტემით (შერევა მოხდება დაბალი წნევის ტუმბოს საშუალებით, ხსნარში ნივთიერებების სრულ გახსნამდე), სახსნელი/ჩასატვირთი სარქველით და ხსნარის გამოსაშვები მილით (ონკანით). ნიკელის და ამონიუმის სულფატების ხსნარების დასამზადებლად, ავზებში ჩაისხმება წინასწარ შერჩეული რაოდენობის წყალი, რომელიც გაცხელდება ორთქლის საშუალებით. ავზებში ორთქლის მიწოდება მოხდება შენობაში დამონტაჟებული, ორთქლის გენერატორიდან, შესაბამისი მილების მეშვეობით. ნიკელის სულფატის და ამონიუმის სულფატის მარილები 2 ერთეული ლითონის ყუთით (ამწე მოწყობილობის დახმარებით) მიეწოდება შესაბამის (ნიკელის და ამონიუმის სულფატის) ავზებს. თითოეულ ყუთში თავსდება 10 კგ მარილი. აღნიშნული ყუთებიდან ხდება ნიკელის და ამონიუმის სულფატების მარილების შერევა ხსნარებში. ხსნარებში მარილის შერევის შემდეგ გათვალისწინებულია დამზადებული ხსნარების სინჯების აღება და ლაბორატორიაში შემოწმება. არასასურველი კონცენტრაციის ხსნარების მიღების შემთხვევაში, ხსნარის შედგენილობაში მოხდება მარილის ან წყლის დამატება შესაბამისი დოზით.

ტექნოლოგიური პროცესის შემდეგ ეტაპზე, გათვალისწინებულია მიღებული ხსნარების გაფილტვრა და ტუმბოს საშუალებით შუალედურ ავზებში ჩასხმა. ხსნარების ფილტრაცია ხდება 1 მ³ ტევადობის ფილტრის ე.წ. „ნუტრ-ფილტრის“ საშუალებით. აღნიშნული ფილტრი წარმოადგენს ორი (ზედა და ქვედა) ფენისგან შემდგარ ჭურჭელს. ფენები ერთმანეთისგან გამოყოფილია პოლიმერული ბოჭკოს ქსოვილით დამზადებული ფილტრით. „ნუტრ-ფილტრის“ ზედა ნაწილი აღჭურვილია გასაფილტრი ხსნარის შემავალი მილით, ხოლო ქვედა ნაწილი - გაფილტრული ხსნარის გამომავალი მილით. ე.წ. „ნუტრ-ფილტრი“ მიერთებულია ჰერმეტიულ ტუმბოზე. დამზადებული ხსნარები ავზებიდან ტუმბოს საშუალებით მიეწოდება ნუტრ-ფილტრის ზედა ნაწილს და ასევე ტუმბოს გამოყენებით ხდება გასაფილტრი ხსნარის ფილტრის ქსოვილზე გატარება (ხსნარების მექანიკური მინარევებისგან გაწმენდა).

ხსნარების გაფილტვრის შემდეგ, მოხდება პლაკირებული ფხვნილების მიღება ავტოკლავის გამოყენებით. საწარმოო პროცესის აღნიშნულ ეტაპზე გათვალისწინებულია ნიკელის სულფატის ხსნარიდან, სუფთა ფხვნილოვანი ნიკელის აღდგენა და მისი განთავსება (დაფარვა) ალუმინის ფხვნილზე, ვოლფრამის კარბიდზე, ტიტანის კარბიდზე, ქრომის კარბიდზე და გრაფიტზე. ავტოკლავში ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს 32 ატმოსფერული წნევის პირობებში, 150 °C ტემპერატურაზე. ავტოკლავი შედგება ძირითადი კორპუსისგან, რომელიც აღჭურვილი იქნება მოსარევი და ჩამკეტი მოწყობილობებით. ავტოკლავის კორპუსი წარმოადგენს ვერტიკალური ცილინდრული ფორმის 250 ლ ტევადობის ჭურჭელს, რომლის კომპლექტაციაში, ასევე შედის ორთქლის

მარეგულირებელი დანადგარი და წყლის ორთქლის შემსვლელი/გამომსვლელი მილები (ონკანები). ავტოკლავის სახურავზე განლაგებულია წყალბადის და წყლის წნევის მანომეტრები. უსაფრთხოების დაცვის მიზნით, ავტოკლავი ივსება მისი მოცულობის არაუმეტეს 80%-ით (200 ლ). ავტოკლავის შევსების დონის შემოწმება მოხდება გამზომი ხელსაწყოთა გამოყენებით.

ნიკელის სულფატისა და ამონიუმის სულფატის ხსნარები, ასევე ამიაკის წყალი, შუალედური ავზებიდან, ტუმბოების საშუალებით მიეწოდება დოზირების ავზებს, რომელიც შედგება მიმღები და გამშვები მილებისგან. დოზირების ავზებიდან, ხსნარები იტვირთება ავტოკლავში, სპეციალური ძაბრის მეშვეობით, ამავე ძაბრის გამოყენებით, ხსნარებთან ერთად, ავტოკლავში შესაძლოა ჩაიტვირთოს ანტრახინონი და დასაფარი ფხვნილები, ალუმინი, ვოლფრამის კარბიდი, ტიტანის კარბიდი, ქრომის კარბიდი და გრაფიტი (იმის მიხედვით, თუ რა მარკის პლაკირებული ფხნილის მისაღები). ავტოკლავში შესაბამისი დოზირებული ხსნარებისა და დასაფარი ფხვნილების ჩატვირთვის შემდეგ, იწყება ფხვნილების მიღება. ავტოკლავის ჩართვისას, ხდება მოსარევი მოწყობილობაზე წყლის მიწოდების ტუმბოს ჩართვა და სისტემაში წნევის აწევა, 10 ატმოსფერომდე, რის შემდგომ ხდება წყალბადის მიწოდება 20-25 ატმოსფერული წნევით. წყალბადის მიწოდებასთან ერთად, მოსარევი მოწყობილობაში უნდა აიწიოს წყლის წნევაც. წყალბადის ბალონები ავტოკლავთან მიერთებული იქნება სპეციალური მილით, საიდანაც რედუქტორის გავლით, შესაბამისი წნევით მიეწოდება ავტოკლავს. ავტოკლავში წყალბადის მიწოდების შემდეგ, მოხდება მოსარევი მოწყობილობის ჩართვა და ავტოკლავის ე.წ. „პერანგში“ ორთქლის მიწოდება (სისტემაში საჭირო ტემპერატურის უზრუნველყოფისთვის). ავტოკლავში მოხდება ჩასხმული ხსნარიდან, წყალბადის საშუალებით ნიკელის აღდგენა და მისით დასაფარი ფხვნილის მიღება. ავტოკლავში ტექნოლოგიური პროცესის დამთავრების შემდეგ, წყდება წყალბადის და ორთქლის მიწოდება, იკეტება ორთქლის მიმწოდებელი ონკანი და მის ე.წ. „პერანგში“ ხდება ცივი წყლის გაშვება, მიღებული პროდუქტის გასაცეცხლად.

ტექნოლოგიური პროცესის დასრულების შემდეგ, ავტოკლავიდან, გაციებული ნარევი, რომელიც შედგება პლაკირებული ფხვნილისა და წყალხსნარისაგან, დამცლელი მილის საშუალებით ხვდება ე.წ. ნუტრ-ფილტრში, სადაც მოხდება მიღებული პროდუქტის და წყალხსნარის განცალკევება, რის შემდეგ ნუტრ-ფილტრიდან, გარეცხილი პლაკირებული ფხვნილი შეიფუთება პოლიეთილენის პარკებში და განთავსდება საშრობ ღუმელში, რომელიც მუშაობს ელექტროენერგიაზე. პროდუქტის შრობა მოხდება 100-120 °C ტემპერატურაზე და გაგრძელდება რამდენიმე საათი. გაშრობის შემდეგ, ვიბროსაცერის საშუალებით, მოხდება მშრალი ფხვნილის გაცრა და სხვადასხვა ზომის ფრაქციებად დახარისხება. საბოლოო პროდუქტის (ფხვნილის) შეფუთვამდე საწარმოს ლაბორატორიაში მოხდება პროდუქციის ხარისხის შემოწმება.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმო იმუშავებს წელიწადში 240 დღის განმავლობაში, დღეში 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმოში დღის განმავლობაში შესაძლებელი

იქნება 7-8 ტექნოლოგიური ციკლის ჩატარება და დაახლოებით 100 კგ პროდუქტის წარმოება, რაც წელიწადში შეადგენს 24 ტონას.

საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო დანიშნულებით. საწარმოო დანიშნულებით წყალი გამოიყენება ტექნოლოგიურ ციკლში დანამატის სახით, ასევე ავტოკლავის გარეცხვისთვის, გაგრილებისთვის და ე.წ „ნუტრ ფილტრში“. წარმოების პროცესში 1 ტ მზა პროდუქციაზე გამოსაყენებელი წყლის რაოდენობა იქნება 20 მ³. რაც შეეხება სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგებას, გამოყენებული იქნება ადგილობრივი წყალმომარაგების ქსელი.

საწარმოში ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ჩამდინარე წყლები. საწარმოო წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია შპს "მტკვარი ენერჯის" საკუთრებაში არსებულ შლამსაცავში.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა ნედლეულის საწყობში განთავსების დროს და ნიკელის/ამონიუმის სულფატების სპეციალურ ყუთებში განთავსებისას, ასევე საბოლოო პროდუქტის გაცრის, გასაშუალების და დაფასოების დროს.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის განთავსება, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე გარდაბნის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2020 წლის 9 სექტემბერს გარდაბნის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობის ეზოში (დია სივრცეში) სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, გარდაბნის მუნიციპალიტეტის მერიის, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „კომპოზიტური მასალების“ და საკონსულტაციო კომპანია შპს გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლები. საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით საზოგადოების მხრიდან შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.
4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - საპროექტო ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
 - დაზუსტებული მანძილი საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე, მდინარემდე და სხვა უახლოეს ობიექტამდე;
 - საწარმოს განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
 - საწარმოს ტერიტორიაზე უკვე არსებული და მოსაწყობი ობიექტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (მასშტაბი, წარმადობა);
 - საწარმოს მუშაობის გრაფიკი და დასაქმებულ პირთა რაოდენობა;
 - საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური სქემა;
 - ტექნოლოგიურ პროცესში გამოსაყენებელი საშუალებების და მოწყობილობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია (მათ შორის კვების წყაროს და წარმადობის მითითებით);
 - საწარმოში ნედლეულის მიღების სიხშირე, ნედლეულის მიღებისა და დასაწყობების პირობები, ნედლეულის დასაწყობების სქემა; წარმოებაში გამოსაყენებელი ნივთიერებების შენახვის წესები, უსაფრთხოებისა და ერთად შენახვის თავსებადობის საკითხები;
 - მზა პროდუქციის დასაწყობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
 - წარმოების შედეგად მიღებული პროდუქციის ტრანსპორტირების სიხშირე და მარშრუტის შესახებ ინფორმაცია, ტრანსპორტირების გეგმა/გრაფიკი;
 - საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
 - საწარმოს ტერიტორიაზე ჩამდინარე (საწარმოო, სანიაღვრე და სამეურნეო-ფეკალური) წყლების მართვის საკითხები;

- საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საწარმოო და სანიაღვრე წყლების ჩაშვების წერტილის ადგილმდებარეობა GPS კოორდინატების მითითებით. წყლების ჩაშვების შესახებ საწარმოო-სანიაღვრე კოლექტორის მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის წარმოდგენა;
- საწარმოს გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით;
- ინფორმაცია საწარმოს მოწყობის პროცესში, ასევე ლაბორატორიის მოწყობისა და ფუნქციონირების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების შესახებ;
- ინფორმაცია ხსნარების ფილტრაციის შედეგად წარმოქმნილი ფილტრის ნარჩენების და ტარა-შესაფუთი მასალების ნარჩენების მართვის შესახებ;

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე. გამწმენდი სისტემის ეფექტურობა, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა, შესაბამისი მოწყობილობებით ონლაინ რეჟიმში გაზომვა და სხვა);
- კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით ;
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი, სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება ნიადაგზე, მისი შესაძლო დაბინძურება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედების შეფასება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე საწარმოს, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;

- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის დეტალური გეგმა;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს გენერალური გეგმა;

6. გზმ-ის ანგარიშში ასევე განხილული უნდა იყოს შემდეგი საკითხები:

- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმო იმუშავებს დღეში 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით, ხოლო ერთი დღის განმავლობაში შესაძლებელი იქნება 7-8 ტექნოლოგიური ციკლის ჩატარება. ვინაიდან თითოეული ტექნოლოგიური ციკლი გრძელდება რამდენიმე საათის განმავლობაში, გზმ-ის ანგარიშში დაზუსტებული უნდა იყოს საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლების ხანგრძლივობები და შესაბამისობა საწარმოს სამუშაო გრაფიკთან.
- საწარმოო წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია შპს "მტკვარი ენერჯის" საკუთრებაში არსებულ შლამსაცავში, საწარმოო ჩამდინარე წყლები სხვა დამაბინძურებელ ნივთიერებებთან ერთად, შესაძლოა შეიცავდეს ამონიუმის სულფატს (სასუქი) და ნიკელის იონს, შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს შლამსაცავის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ასევე დასაბუთებული უნდა იყოს რამდენად შესაძლებელია აღნიშნულ შლამსაცავში ამ ტიპის ჩამდინარე წყლების ჩაშვება. ასევე გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს შლამსაცავის მფლობელთან ჩამდინარე წყლების ჩაშვების შესახებ შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ტექნოლოგიური ციკლის რა ეტაპზე ხდება გოგირდმჟავას და აზოტმჟავას გამოყენება.
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ადგილზე არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „კომპოზიტური მასალების“ მიერ წარმოდგენილ კომპოზიტური პლაკირებული ფხვნილების საწარმოს (შუალედური პროდუქტის ქიმიური დამუშავებით ქიმიური ნივთიერების წარმოება) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით

გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციისა და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.